

**«Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі»
акционерлік қоғамы**

**Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 жылғы 28 маусымдағы № 404 бұйрығына
сәйкес арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпарат
және Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі**

**2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы жағдай
бойынша**

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Соколов-Сарыбай кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ акционерге және директорлар кеңесіне:

Біздің пікіріміз

Біздің пікірімізше, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және сол күні аяқталған жыл үшін «Соколов-Сарыбай кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ (бұдан әрі - «Компания») арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілігі барлық маңызды жағынан Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалған.

Аудит мәні

Біз Компанияның келесі қамтитын арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік:

- №1-Б (баланс) нысан – 2024 жылғы 31 желтоқсанындағы жеке бухгалтерлік баланс;
- №2-ПЗЕ нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға пайдалар мен залалдар туралы жеке есеп;
- №4-АҚҚ-Ж нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп (жанама әдіс);
- №5-КӨ нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп; және
- есеп саясаты туралы маңызды ақпарат және басқа да түсіндірме ақпаратын қоса алғанда, жеке қаржылық есептілікке ескертулер.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша Біздің жауапкершілігіміз бұдан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілік аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіру үшін негізді қамтамасыз ету үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады деп есептейміз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Тәуелсіздік

Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары кеңесі (ХБЭСК кодексі) шығарған Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық этика кодексіне (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарына сәйкес қоса алғанда) және Қазақстан Республикасындағы біздің арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілік аудитімізге қолданылатын этикалық талаптарына сәйкес Компанияға тәуелсіз болып табыламыз. Біз арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілік аудитімізде қолданылатын ХБЭСК кодексінің басқада этикалық міндеттерімізді және Қазақстан Республикасының этикалық талаптарына сәйкес этикалық міндеттерімізді орындадық.

Маңызды оқиғалар – Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілігін дайындау негізі

Біз берілген арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілігін дайындау негізі көрсетілген түсіндірме жазбасындағы 2-Ескертпеге назар аударамыз. Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілік тек Қазақстан Республикасының Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілігі туралы Заң және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қаржылық есептілігі депозитарийінде орналастыру алдында міндет атқару мақсатында дайындалған. Демек, бұл арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілігі басқа мақсаттарға сәйкес келмеуі мүмкін. Біз бұл мәселе бойынша өзгертілген пікір білдірмейміз.

Өзге мәселелер

Компания ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес 2024 жылдың 31 желтоқсаны аяқталған жылға жеке қаржылық есептілігін дайындады. Біз ол есептілік бойынша 2025 жылдың 24 маусымда Компания акционерге және директорлар кеңесіне арналған тәуелсіз аудитордың жеке аудиторлық есебін шығардық.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар, арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілікке жауапкершілігі

Басшылық осы арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептіліктің Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалуы мен әділ ұсынылуы үшін және алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмаланулар жоқ арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілікті дайындауға қажет деп санайтын ішкі бақылау үшін жауапты.

Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген немесе оның қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру негізінде есептілік жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Компанияның арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілігін дайындалуын қадағалауға жауапты.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Аудитордың арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілік аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілікте алаяқтық немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділік алу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі кепілдікті білдіреді, бірақ ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит әрқашан олар болған кезде елеулі бұрмалануларды анықтайтындығына кепілдік бермейді. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептілік негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС-на сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күдікшілікті сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Алаяқтық осы әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелінен жоғарырақ, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекеттерді қамтуы мүмкін;
- Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- біз басшылықтың қызметтің үздіксіздігіне жол беруінің заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық қорытындымызда арнайы мақсаттағы жеке қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз, немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті емес болып табылса, біздің пікірімізді өзгертуге тиістіміз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық қорытынды жасағанға дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпараттық қатынастар жасаймыз, оларға өзге ақпараттан бөлек, жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдерін, сондай ақ, аудит нәтижесінде туындаған маңызды ескертпелер туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды жетіспеушіліктері туралы мәлімет береміз.

ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс» атынан

Price waterhouse coopers

Бекітілді:

Азамат Конратбаев
Басқарушы директор
ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс»
(Қазақстан Республикасының Қаржылық
министрлігінің 21 қазан 1999 жылғы
№ 0000005 Бас мемлекеттік лицензиясы)

Қол қойылды:

С. Калибеков

Салават Калибеков
Орындаушы аудитор
(Аудитордың 8 тамыз 2013 жылғы
№ МФ-0000153 біліктілік куәлігі)

2025 жылғы 30 шілде
Астана, Қазақстан

Жеке Бухгалтерлік баланс есептік кезең 2024 жыл

Ұсынылады: қаржылық есептілік депозитарийіне бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта

Әкімшілік деректер нысанының индексі: №1-Б (баланс)

Мерзімділігі: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсініктеме «Бухгалтерлік баланс» әкімшілік деректерін жинауға арналған нысанға қосымшада келтірілген

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңына	мың теңгеде
			Есепті кезеңнің басына
АКТИВТЕР			
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	12,180,516	27,244,243
Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржы активтері	011	299,135	28,667
Қысқа мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	012	-	-
Қысқа мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	013	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	015	75,453	575,264
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	74,290,244	86,781,091
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017	7,556,935	5,155,986
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018	-	-
Ағымдағы табыс салығы	019	4,116,500	3,694,634
Қорлар	020	75,011,468	64,435,081
Биологиялық активтер	021	-	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	022	20,943,419	25,130,100
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010-022 аралығындағы жолдардың сомасы)	100	194,473,670	213,045,066
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	122,609	122,609
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	110	11,983,613	2,217,471
Ұзақ мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	111	-	-
Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	112	24,038,326	24,758,249
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	113	-	-
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114	108,524,834	108,524,834
Үлестік қатысу өдісімен есепке алынатын инвестициялар	115	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	116	5,137,525	4,281,117
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	117	260	-
Жалдау бойынша ұзақ қысқа мерзімді дебиторлық берешек	118	118,941	66,630
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119	-	-
Инвестициялық мүлік	120	2,816,830	2,942,315
Негізгі құралдар	121	152,551,599	149,644,972
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	122	2,905,639	1,896,053
Биологиялық активтер	123	-	-
Барлау және бағалау активтері	124	-	-
Материалдық емес активтер	125	603,022	943,241
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	126	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	127	50,001,201	98,280,359
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110-127 аралығындағы жолдардың сомасы)	200	358,681,790	393,555,241
Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		553,278,069	606,722,916

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
Жеке бухгалтерлік баланс

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің соңына	мың теңгеде
			Есепті кезеңнің басына
МІНДЕТТЕМЕ ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210	7,447,400	16,549,716
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	212	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	213	5,859,738	5,938,431
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	100,606,260	87,703,184
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	26,985	479,158
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216	-	-
Қызметкерлерге сыйақылар	217	8,819,379	6,669,520
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218	1,596,750	547,737
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219	466,821	26,494,458
Мемлекеттік субсидиялар	220	-	-
Төленетін дивидендтер	221	1,254,694	1,257,263
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	222	4,936,307	7,513,756
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210-222 аралығындағы жолдардың сомасы)	300	131,014,334	153,153,223
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	310	294,113,669	251,705,399
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	311	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	312	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	313	25,479,797	31,048,188
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	314	-	17,779
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері	315	13,652,492	10,475,905
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	316	8,527,502	11,539,941
Қызметкерлерге берілетін сыйақылар	317	2,574,498	1,361,208
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	318	981,349	1,058,030
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	319	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	320	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	321	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310-321 аралығындағы жолдың сомасы)	400	345,329,307	307,206,450
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	9,028,778	9,028,778
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	412	-	-
Өзге жиынтық табыстың құрауыштары	413	(358,497)	(259,713)
Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)	414	68,264,147	137,594,178
Өзге капитал	415	-	-
Меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410- 415 аралығындағы жолдардың сомасы)	420	76,934,428	146,363,243
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Капиталдың барлығы (420-жол + 421-жол)	500	76,934,428	146,363,243
Баланс (300-жол + 301-жол + 400-жол + 500-жол)		553,278,069	606,722,916

Басшы Кузьменко Сергей Валентинович
(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер Фесенко Людмила Алексеевна
(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Мөр орыны

Пайда мен шығын туралы Жеке есеп есепті кезең 2024 жыл

Ұсынылады: қаржылық есептілік депозитарийіне бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта

Әкімшілік деректер нысанының индексі: №2-ОПУ

Мерзімділігі: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсініктеме «Пайда мен шығын туралы есеп» әкімшілік деректерін жинауға арналған нысанға қосымшада келтірілген

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Көрсеткіштер атауы	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезең үшін	Өткен кезең үшін
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсім	010	424,084,947	394,579,847
Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	011	337,648,612	345,191,790
Жалпы пайда (010-жол – 011-жол)	012	86,436,335	49,388,057
Сату бойынша шығыстар	013	14,894,975	16,147,845
Әкімшілік шығыстар	014	26,834,485	18,324,819
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012-014 аралығындағы жолдар)	020	44,706,875	14,915,393
Қаржылық кірістер	021	11,683,041	36,106,833
Қаржылық шығыстар	022	60,860,359	112,073,309
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Өзге кірістер	024	7,512,748	7,268,040
Өзге шығыстар	025	73,294,330	13,313,779
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020-025 аралығындағы жолдар)	100	(70,252,025)	(67,096,822)
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) (кірістер (+))	101	921,994	(4,284,635)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100-жол + 101-жол)	200	(69,330,031)	(71,381,457)
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	-	-
Мыналарға қатысты бір жылғы пайда (200-жол + 201-жол):	300	(69,330,031)	(71,381,457)
негізгі ұйымның меншік иелері		-	-
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Өзге де жиынтық табыс, барлығы (420 және 440 сома):	400	(98,784)	260,650
оның ішінде:			
өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған борыш қаржылық құралдарды қайта бағалау	410	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	411	-	-
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы мөлшерлемесін өзгеру әсері	412	-	-

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін
Пайда мен шығын туралы Жеке есеп

Көрсеткіштер атауы	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезең үшін	Өткен кезең үшін
ақша ағындарын хеджирлеу	413	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	414	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415	-	-
өзге жиынтық табыстың өзге де құрауыштары	416	-	-
пайда (залал) құрамында қайта жіктеу кезіндегі түзету	417	-	-
өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	418	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергендегі) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктелген өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (410-418 аралығындағы жолдардың сомасы)	420	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	432	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	433	(123,480)	325,812
өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	434	24,696	(65,162)
өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бааланған үлестік қаржылық құралдарды қайта бағалау	435	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (431-435 аралығындағы жолдардың сомасы)	440	(98,784)	260,650
Жалпы жиынтық табыс (300-жол + 400-жол))	500	(69,428,815)	(71,120,807)
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық табыс:		-	-
негізгі ұйымның меншік иелері		(69,428,815)	(71,120,807)
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда:	600	-	-
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Басшы Кузьменко Сергей Валентинович

(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер Фесенко Людмила Алексеевна

(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Мөр орны

Ақша қаражатының қозғалысы туралы Жеке есеп (жанама әдіс) есепті кезең 2024 жыл

Ұсынылады: қаржылық есептілік депозитарийіне бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта

Әкімшілік деректер нысанының индексі: №4-ДДС-К

Мерзімділігі: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсініктеме «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)» әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанға қосымшада келтірілген

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде			
Көрсеткіштер атауы	Жол коды	Есептік кезең үшін	Өткен кезең үшін
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
Салық салынғанға дейінгі (залал)/пайда	010	(70,252,025)	(67,096,822)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы және құнсыздануы	011	87,216,459	28,378,910
Гудвилдің құнсыздануы	012	-	-
Сауда және басқа да дебиторлық берешектің құнсыздануы	013	1,642,617	668,662
Сатуға арналған шығындарды шегергендегі әділ құнға дейін сатуға арналған активтердің (немесе шығарылатын топтың) құнын есептен шығару	014	-	-
Негізгі құралдардың шығуынан болған пайда (залал)	015	2,365	19,175
Инвестициялық мүлкітен залал (пайда)	016	-	-
Қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуден болған залал (пайда)	017	-	-
Пайда мен залал туралы есеп арқылы түзетумен әділ құны бойынша көрсетілетін басқа да қаржы активтерінен болған залал (пайда)	018	-	-
Қаржыландыру бойынша шығындар (кірістер)	019	49,177,318	76,492,264
Жұмыскерлерге сыйақы	020	1,856,817	5,246
Үлестік құралдармен сыйақылар бойынша шығындар	021	-	-
Кейінге қалдырылған салықтар бойынша кіріс (шығын)	022	-	-
Іске асырылмаған теріс (оң) бағамдық айырма	023	707,880	564,140
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы ұйымның үлесі	024	-	-
Жалпы жиынтық пайданы (шығынды) басқа да ақшалай емес операциялық түзетулер	025	(5,375,978)	1,136,426
Жалпы жиынтық пайданы (залалды) түзету жиынтығы, барлығы (+/- 011-ден 025-ке дейінгі жолдар)	030	135,227,478	107,264,823
Қорлардағы өзгерістер	031	(5,110,151)	44,499,244
Қордың өзгеруі	032	-	-
Сауда және басқа дебиторлық берешектегі өзгерістер	033	9,082,860	(17,703,238)
Сауда және басқа да несиелік берешектегі өзгерістер	034	(16,239,126)	50,382,761
Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектегі өзгерістер	035	(4,822,565)	2,109,286
Басқа қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгерістер	036	-	-
Операциялық активтер мен міндеттемелер қозғалысының жиынтығы, барлығы (+/- 031-ден 036-ға дейінгі жолдар)	040	(17,088,982)	79,288,053
Төленген сыйақылар	041	(15,215,852)	(2,556,925)
Алынған сыйақылар	042	900,812	606,804
Төленген табыс салығы	043	-	(18,829,882)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол + / - 030 жол+/- 040 жол + / - 041 жол+/- 042 жол+/- 043 жол)	050	33,571,431	98,676,051

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

Ақша қаражатының қозғалысы туралы Жеке есеп (жанама әдіс) 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде			
Көрсеткіштер атауы	Жол коды	Есептік кезең үшін	Өткен кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (061-072 аралығындағы жолдардың сомасы)	060	11,479,396	25,524,065
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	061	281,134	1,868,517
материалдық емес активтерді сату	062	-	-
басқа да ұзақ мерзімді активтерді сату	063	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлесін сату	064	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын сату	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды жоғалтқан кезде сату	066	-	-
ақша салымдарын алып қою	067	528,437	18,052
өзге де қаржы активтерін сату	068	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
алынған дивидендтер	070	2,362,759	1,126,320
алынған сыйақылар	071	-	-
өзге түсімдер	072	8,307,066	22,511,176
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы (081-092 аралығындағы жолдардың сомасы)	080	48,298,708	90,779,938
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сатып алу	081	30,491,760	46,783,926
материалдық емес активтерді сатып алу	082	7,208	448,129
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	083	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін сатып алу	084	258,211	18,808,378
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	085	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды сатып алу	086	-	-
ақша салымдарын орналастыру	087	223,484	12,410
өзге қаржы активтерін сатып алу	088	-	-
қарыздар беру	089	17,318,045	24,727,095
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	090	-	-
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	091	-	-
өзге төлемдер	092	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (060-жол – 080-жол)	100	(36,819,312)	(65,255,873)

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

Ақша қаражатының қозғалысы туралы Жеке есеп (жанама әдіс) 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде

Көрсеткіштер атауы	Жол коды	Есептік кезең үшін	Өткен кезең үшін
III. Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (111-114 аралығындағы жолдардың сомасы)	110	-	53,002,500
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	111	-	-
қарыздар алу	112	-	53,002,500
алынған сыйақылар	113	-	-
өзге түсімдер	114	-	-
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы (121- 125 аралығындағы жолдардың сомасы)	120	12,574,228	79,511,271
оның ішінде:			
қарыздарды өтеу	121	11,189,617	79,048,274
сыйақы төлеу	122	-	-
дивидендтерді төлеу	123	2,569	6,426
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	124	-	-
өзге де шығарулар	125	1,382,042	456,571
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (110-жол – 120-жол)	130	(12,574,228)	(26,508,771)
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	140	758,382	(1,882,325)
5. Ақша қаражаты мен олардың баламаларының баланстық құнындағы өзгерістер әсері	150	-	-
6. Ақша қаражатының ұлғаюы +/- азаюы (050-жол +/- 100-жол +/- 130-жол +/- 140-жол +/- 150-жол)	160	(15,063,727)	5,029,082
7. Есепті кезеңнің басында ақша қаражаты мен олардың баламалары	170	27,244,243	22,215,161
8. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	180	12,180,516	27,244,243

Басшы Кузьменко Сергей Валентинович

(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Бас бухгалтер Фесенко Людмила Алексеевна

(тегі, аты, әкесінің аты)

(қолы)

Мөр орны

Капиталдағы өзгерістер туралы Жеке есеп есепті кезең 2024 жыл

Ұсынылады: қаржылық есептілік депозитарийіне бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-ІІК

Мерзімділігі: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсініктеме «Капиталдағы өзгерістер туралы есеп» әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанға қосымшада келтірілген

Ұйымның атауы: «Соқолов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Компоненттердің атауы	Жол коды	Меншік иелеріне жататын Капитал						Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссион-дық кіріс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштар ы	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Алдыңғы жылдың 1 қаңтарына сальдо	010	9,028,778	-	-	(520,363)	208,975,635	-	-	217,484,050
Есептік саясаттағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдс (010-жол +/- 011-жол)	100	9,028,778	-	-	(520,363)	208,975,635	-	-	217,484,050
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (210-жол + 220-жол):	200	-	-	-	260,650	(71,381,457)	-	-	(71,120,807)
Бір жылдағы пайда (залал)	210	-	-	-	-	(71,381,457)	-	-	(71,381,457)
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (221-229 аралығындағы жолдардың сомасы):	220	-	-	-	260,650	-	-	-	260,650
оның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	221	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	222	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	223	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық кірістегі (шығындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	260,650	-	-	-	260,650
кейінге қалдырылған салыққа табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістің әсері	226	-	-	-	-	-	-	-	-

Мың теңгеде

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

Капиталдағы өзгерістер туралы Жеке есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Компоненттердің атауы	Жол коды	Меншік иелеріне жататын Капитал						Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссион-дық кіріс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
ақша ағындарын (салық тиімділігін шегергенде) хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	228	-	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	229	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310-318 аралығындағы жолдардың сомасы):	300	-	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:									
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы	310	-	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:									
қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	311	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	312	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесті біріктіруге байлау-ысты үлестік құралдарды шығару	313	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін шегергенде)	314	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	315	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	316	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге де операциялар	317	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкег соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	318	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге де операциялар	319	-	-	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 1 қаңтарына сальдо (100-жол + 200-жол + 300-жол+319-жол)	400	9,028,778	-	-	(259,713)	137,594,178	-	-	146,363,243

мың теңгеде

Ұйымның атауы: «Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы

Капиталдағы өзгерістер туралы Жеке есеп 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

Компоненттердің атауы	Жол коды	Меншік иелеріне жататын Капитал						Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссион-дық кіріс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Есептік саясаттағы өзгеріс:	401	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген салық (400-жол +/- 401-жол)	500	9,028,778	-	-	(259,713)	137,594,178	-	-	146,363,243
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (610-жол + 620-жол):	600	-	-	-	(98,784)	(69,330,031)	-	-	(69,428,815)
Бір жылғы пайда (залал)	610	-	-	-	-	(69,330,031)	-	-	(69,330,031)
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (621-629 аралығындағы жолдардың сомасы):	620	-	-	-	(98,784)	-	-	-	(98,784)
оның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	621	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы өділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	622	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	623	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық кірістегі (шығындағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	625	-	-	-	(98,784)	-	-	-	(98,784)
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағындарын (салық тиімділігін алып тастағанда) хеджирлеу	627	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	628	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел ұйымдарына таза инвестициялар бойынша бағамдық айырма	629	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710-718 аралығындағы жолдардың сомасы)	700	-	-	-	-	-	-	-	-

мың теңгеде

1 Компания және оның негізгі қызметі

«Соколов-Сарыбай кен-байыту өндірістік бірлестігі» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «ССКӨБ» АҚ немесе «Компания») 1992 жылғы 24 ақпанда тіркелген және өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырады. «ССКӨБ» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам нысанында құрылды.

2022 жылы ERG Iron Ore Holding B. V. компаниясы ENRC N. V. компаниясынан және «ССКӨБ» АҚ миноритарлық акционерлерінен орналастырылған акциялардың жалпы санынан тиісінше 98.156% және 0.06% мөлшерінде акция сатып алды. ERG Iron Ore Holding B. V. «ССКӨБ» АҚ тікелей бас компаниясы болып табылады. Соңғы бақылауға ие тарап - Eurasian Resources Group S. à r.l. (бұдан әрі «ERG», ERG және оның еншілес компаниялары – бұдан әрі «ERG тобы» деп аталады) болып табылады. Артықшылықты акцияларды айырбастау нәтижесінде ERG Iron Ore Holdings B. V. меншігінің үлесі 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 100% болды (23-ескертпе).

«ССКӨБ» АҚ қызметінің негізгі түрлері темір кенін, доломитті өндіру және қайта өңдеу және қождамаланған темір кені шекемтастарын, темір кені концентратын, тауарлық доломит пен қиыршық тасты өндіру, тау-кен жұмыстары, жабдықтарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша қызметтер көрсету болып табылады. Компания шикізат өндіруден бастап дайын өнім шығаруға дейінгі өндірістік циклі бар Қазақстан Республикасының ірі кәсіпорындарының бірі болып табылады.

Компания жекелеген қызмет түрлері бойынша табиғи монополия субъектілеріне жатады:

- Рудный қ. жылу энергиясын өндіру бойынша қызметтер;
- Рудный қ. электр энергиясын беру бойынша қызметтер;
- Рудный қ. бәсекелестік кірме жол болмаған жағдайда жылжымалы құрамның өтуі үшін кірме жолды ұсыну бойынша қызметтер.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар. «ССКӨБ» АҚ Қазақстан Республикасының Үкіметімен жер қойнауын пайдалануға арналған бірқатар келісімшарттар мен лицензиялар жасасты, олардың шарттары төменде келтірілген:

Жер қойнауын пайдалануға келісімшарт/лицензия*	Орналасқан орны	Шарт жасасқан жыл	Аяқталу жылы
Темір кенін өндіру	Қостанай облысы	2020, 2023	2033, 2035, 2040
Доломит өндіру	Ақмола облысы	1997	2040
Темір кенін барлау	Қостанай облысы	2020, 2023	2025, 2029

* Өрбір келісімшартта жаңарту туралы тармақ болады..

Заңды мекенжайы: 111500, Қазақстан Республикасы, Қостанай облысы, Рудный қаласы, Ленин көшесі, 26-үй .

2 Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпаратты дайындау негізі

Осы 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Компанияның арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпараты «Жария мүдделі ұйымдар (қаржылық ұйымдардан басқа) жариялау үшін жылдық қаржылық есептіліктің тізбесі мен нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы № 404 бұйрығына сәйкес, Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2022 жылғы 2 наурыздағы №241 бұйрығымен енгізілген өзгертулерді ескере отырып әзірленді. Арнайы мақсаттағы осы жеке қаржылық ақпарат оны қазақстандық бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау, сондай-ақ оны Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қаржылық есептілігі депозитарийіне ұсыну мақсатында дайындалды.

Арнайы мақсаттағы жекелеген қаржылық ақпаратты дайындау кезінде Компания 2025 жылғы 24 маусым халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес дайындалған 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін компанияның жекелеген қаржылық есептілігінде сипатталған есеп саясатының қағидаттарын қолданды.

2 Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпаратты дайындау негізі (жалғасы)

Бұдан басқа, Компания компанияға және оның еншілес компанияларына (бұдан әрі – «Топ») қатысты Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2022 жылғы 2 наурыздағы №241 бұйрығымен енгізілген өзгерістерді ескере отырып, «Жария мүдделі ұйымдардың (қаржылық ұйымдардан басқа) жариялауы үшін жылдық қаржылық есептіліктің тізбесі мен нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы № 404 бұйрығына сәйкес арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты дайындады. Арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратта дауыс беретін акциялардың жартысынан көбі топқа тікелей немесе жанама түрде тиесілі немесе Компания олардың қаржылық және операциялық саясатын басқаша бақылауға қабілетті компаниялар ретінде анықталған еншілес компаниялардың операциялары толығымен шоғырландырылған.

Қызметтің үздіксіздік қағидаты. ERG Менеджерлер Кеңесі 2026 жылғы 30 маусымға дейінгі кезеңдегі қолжетімді өтімділікті қарастырды. Қарастырылып отырған кезеңде ERG тобы жеткілікті ақша қаражатын ұстап тұру және қарызды өтеу үшін ақша ағынын қалыптастырады деп болжайды.

ERG тобы өзінің қаржылық жағдайын үнемі бақылауда ұстайды, бұл операциялық қызметті қолдау және кредиттік келісімдер бойынша ковенанттардың сақталуын қамтамасыз ету үшін жеткілікті өтімділік қорын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қолданылатын ковенанттарды сақтады.

ERG тобы ВТБ Банкімен (АҚ) кредиттік келісімді қайта құрылымдауды сәтті аяқтады және Сбербанк Ресей мен ВТБ Банкімен (АҚ) қолданыстағы кредиттік келісімдер бойынша төлемдерді қолданыстағы барлық заңдар мен ережелерге сәйкес қайта бастады.

ERG тобы негізгі нарықтарындағы шикізат тауарлары бағасына тәуелділігін, валюта бағамдарының құбылмалығына ұшырау қаупін және қажет болған жағдайда қосымша қаржыландыру тарту мүмкіндігін түсінеді.

Шарттық міндеттемелерді орындау үшін қажетті жеткілікті өтімділікті қамтамасыз ету мақсатында ERG тобы операциялық тиімділікке, айналым капиталын жақсартуға және күрделі шығындар бюджетін бөлуде үнемі назар аударуды қамтамасыз етеді.

Қарастырылып отырған кезең ішінде жеткілікті өтімділікті қолдау үшін белгілі бір жақсартулар, қажет болған жағдайда, басқарушылық араласулар арқылы жүзеге асырылуы мүмкін еді, олардың іске асырылуын ERG тобының басшылығы өте ықтимал деп бағалады. Бұл шаралар жалпы сомасы шамамен 540 миллион АҚШ долларына дейінгі операциялық шығындарды азайту және күрделі шығындарды қысқарту бастамаларын жүзеге асыруды қамтиды, бұл ERG тобының бақылау аясында болжауға болады. Сонымен қатар, қажет болған жағдайда, ERG тобы қосымша қаржыландыру тарту мүмкіндігіне де ие, оның жалпы сомасы әртүрлі алдын ала келісімдер немесе кейінгі кезеңдегі талқылаулар негізінде шамамен 240 миллион АҚШ долларына дейін жетуі мүмкін.

Осылайша, ERG менеджерлері Топтың жақын болашақта операциялық қызметін жалғастыру үшін жеткілікті ресурстарға қол жеткізе алатынына сенімді. Сондықтан Компанияның басшылығы да Компанияның қазіргі жағдайында өз қызметін жақын болашақта жалғастыру үшін жеткілікті ресурстарға қол жеткізе алатынын және осы арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпарат қызметтің үздіксіздігі қағидаты негізінде дайындау орынды екенін есептейді.

Жаңа стандарттар. 2024 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енген стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер енгізу компанияға айтарлықтай әсер еткен жоқ. Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттардың, интерпретациялардың немесе түзетулердің ешқайсысын қолданған жоқ. Компания жаңа стандарттардың, стандарттарға түзетулердің және шығарылған, бірақ әлі күшіне енген интерпретациялардың ықтимал әсерін бағалайды.

Функционалдық валюта және арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпаратты ұсыну валютасы. Егер басқаша көрсетілмесе, осы арнайы мақсаттағы жекелеген қаржылық ақпаратта ұсынылған барлық сандық деректер мыңдаған қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») көрсетіледі. Компанияның функционалдық валютасы теңге болып табылады.

Шетел валютасындағы операциялар. Есепті күндегі жағдай бойынша шетел валютасында көрсетілген Компанияның ақшалай активтері мен міндеттемелері осы күнге Қазақстан қор биржасының (бұдан әрі – «ҚҚБ») ресми айырбастау бағамы бойынша теңгемен қайта есептелді. Шетел валютасындағы операциялар бастапқы танылған кезде операция жасалған күнге ҚҚБ айырбас бағамы бойынша ескеріледі. Кейіннен Компанияның шетел валютасында көрсетілген активтері мен міндеттемелерін қайта есептеу ҚҚБ бағамы бойынша айдың соңына ай сайынғы негізде жүзеге асырылады. Осы операциялар бойынша есеп айырысу күнінде, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу нәтижесінде туындайтын пайда немесе залал туралы есепте көрсетіледі.

2 Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпаратты дайындау негізі (жалғасы)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларындағы қалдықтарды қайта есептеу үшін пайдаланылған ресми айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 525.11 теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 1 АҚШ доллары үшін 454.56 теңге). Теңгені басқа валюталарға айырбастауға қатысты валюталық бақылау ережелері қолданылады. Қазіргі уақытта теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды.

3 Маңызды бухгалтерлік бағалау және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пікірлер

Компания келесі қаржы кезеңі ішінде арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпаратта көрсетілген активтер мен міндеттемелерге әсер ететін бағалаулар мен пайымдауларды пайдаланады. Бағалаулар мен пайымдаулар үнемі сыни талдауларға ұшырайды және өткен көшбасшылық тәжірибеге және басқа факторларға, соның ішінде қалыптасқан жағдайларда негізделген деп есептелетін болашақ оқиғаларға қатысты күтулерге негізделген. Басшылық есеп саясатын қолдану барысында бағалауды қажет етпейтін кейбір пікірлерді қолданады. Арнайы мақсаттағы жеке қаржылық ақпаратта көрсетілген сомаларға неғұрлым елеулі әсер ететін пайымдаулар және келесі қаржы кезеңі ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын елеулі түзету қажеттілігіне әкелуі мүмкін бағалаулар мыналарды қамтиды:

Қызметтің үздіксіздік қағидаты. 2-ескертпеде Компания қызметінің үздіксіздігін бағалау туралы толық мәліметтер келтірілген.

Жер қойнауын пайдалану келісімшарттары. Компанияның темір кенін, доломитті және әктасты өндіруге арналған жер қойнауын пайдалануға арналған негізгі келісімшарттары 2040 жылы аяқталады. Компания басшылығы келісімшарттар номиналды құны бойынша 2058 жылы күтілетін кен орындарының пайдалы қызмет мерзімі аяқталғанға дейін ұзартылады деп күтеді. Арнайы мақсаттағы осы жеке қаржылық ақпаратта негізгі құралдардың тозуы бойынша шығындар мен баланстық құны және активтерді жою бойынша міндеттеме жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар кен орындарының пайдалы қызмет мерзімі аяқталғанға дейін ұзартылатын болады деген болжам негізінде көрсетілді. Компания жер қойнауын пайдалану жөніндегі қолданыстағы заңнамаға және келісімшарттардың талаптарына сәйкес жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарды ұзартуға құқылы деп санайды.

Тау-кен активтері мен минералдық қорлардың пайдалы қызмет мерзімін бағалау. Негізгі құралдар құрамында жіктелген тау-кен активтері дәлелденген және ықтимал минералдық қорларға сүйене отырып, өндірістік әдісті пайдалана отырып, карьердің пайдалы қызметінің тиісті мерзімі ішінде амортизацияланады.

Кен қорларын бағалау кезеңнен кезеңге өзгеруі мүмкін. Бұл Компанияның қаржылық нәтижелеріне әсер етуі мүмкін. Қорлардағы мұндай өзгерістер тозуды есептеуге, активтердің баланстық құнына және активтерді жою бойынша міндеттемелер бойынша резервтердің шамасына әсер етуі мүмкін.

Компанияның кен қорларын бағалау технологиялық және экономикалық тұрғыдан негізделген және тиісті тау-кен активінен заңды түрде бекітілген құқықтар негізінде алынатын өнімді ең жақсы бағалауға негізделген. Бағалау кеннің мөлшері мен сұрыпын, өндірістік технологиялар мен алу нормаларын, болжамды тауарлық бағалар мен өндірістік шығындарды қоса алғанда, бірқатар факторларды ескере отырып қалыптастырылған.

Кен қорларын бағалау негізінен 2012 жылғы желтоқсандағы Барлау нәтижелері, минералдық қорлар және кен қорлары бойынша Австралия есептілік кодексінің (JORC Кодексі) негізінде есептеледі, ол негізделген жорамалдарды пайдалануды талап етеді, соның ішінде:

- дәлелденген және болжамды қорларды, қорларды бағалауды және кеңейту міндеттемелерін қамтитын болашақ өндірісті бағалау;
- қолданыстағы нарықтық бағаға, форвардтық бағаларға және ұзақ мерзімді орташа бағаны бағалауға негізделген болжамды болашақ тауарлық бағалар; және
- өндірістің болашақ ақшалай шығындары, күрделі қаржылар және қалпына келтіру міндеттемелері.

Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге арналған қорлар. Табиғатты қорғау заңнамасына және жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарға сәйкес Компания өзінің операциялық қызметі нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген залалды жою және өзінің тау-кен активтері мен қалдықтарды орналастыру полигондарын жою және жұмыстар аяқталғаннан кейін жерді қалпына келтіру бойынша заңды міндеттемесі бар.

3 Маңызды бухгалтерлік бағалау және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пікірлер (жалғасы)

Қорлар бұрынғы операциялық қызметтің салдарынан міндеттеменің туындауына қарай жою және рекультивациялау жөніндегі шығындардың дисконтталған құны негізінде қалыптастырылады. Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған қорлар Компанияның Қазақстан Республикасының қолданыстағы табиғат қорғау заңнамасын және Компанияның келісімшарттық аумақта жер қойнауын пайдалану салдарын жою жөніндегі байланысты бағдарламасын түсіндіруі және қалпына келтіру бойынша жұмыстарды қалпына келтірудің және жүргізудің ағымдағы нормалары мен әдістеріне сәйкес техникалық-экономикалық негіздемемен және инженерлік зерттеулермен нығайтылған өзге де операциялық қызметтің байланысты бағдарламасын түсіндіруі негізінде айқындалады.

Зиянды жою бойынша шығындарды бағалау табиғатты қорғау талаптары мен заңнаманы түсіндірудегі ықтимал өзгерістерге ұшырайды.

Тау-кен активтерін және қалдықтарды орналастыру полигондарын жою жөніндегі міндеттемелер олардың пайда болу ықтималдығы жоғары және олардың сомаларын негізделген бағалау мүмкіндігі болған кезде танылады.

Тау-кен активтерін жою және жерді қалпына келтіру бойынша міндеттемеге қордың баланстық құны, сондай-ақ қалдықтарды орналастыру полигондарын жою жөніндегі міндеттемеге қордың баланстық құны 19-ескертпеде ашылды.

Нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі қор. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі (бұдан әрі – «Кодекс») оларды пайдалану тоқтатылғаннан кейін қоршаған ортаға теріс әсер ететін өндірістік нысандарды пайдалану салдарын жоюды талап етеді. Нысандарды пайдалану салдарын жою тиісті активтердің сипатына және қоршаған ортаға ықтимал әсерге байланысты болады.

Компания міндеттемені бағалау кезінде айтарлықтай шешім қабылдады. Кодекстегі кез келген болашақ өзгерістер, оны түсіндіру және қолдану тәжірибесі Компания жасаған пайымдаулар мен бағалауларға әсер етуі мүмкін, сондықтан нысандарды пайдалану салдарын жою бойынша тиісті міндеттемелерді қайта қарауға әкелуі мүмкін. Мұндай бағалауды жүргізудегі маңызды пайымдаулар инфляция мен дисконттау мөлшерлемелерін және дисконттау кезеңін бағалауды қамтиды. Дисконттау мерзімін айқындау кезінде басшылық нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі іс-шаралар 2058 жылы күтілетін кен орындары толық игерілгеннен кейін жүргізілетін болады деген пайымдауды қолданды. Бағалауда пайдаланылған негізгі жорамалдар 19-ескертпеде келтірілген.

Компания жүргізген қолданыстағы заңнаманы талдау негізінде басшылық негізгі құралдардың жекелеген нысандарын 2023 және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерден алып тастау керек деген қорытындыға келді, өйткені:

- мұндай активтер қоршаған ортаға айтарлықтай теріс әсер етпейді;
- осы нысандардағы өндірістік процестер қоршаған ортаға теріс әсерді азайту үшін бөлшектеу және қалпына келтіру жұмыстарын жүргізуді талап ететін салдарға әкеп соқпайды;
- технологиялық машиналар мен жабдықтар сияқты жекелеген нысандар бойынша оларды шығарудан жою құнын өтеу және/немесе қайта бейіндеу мүмкіндігі бар, нәтижесінде қоршаған ортаға теріс әсер айтарлықтай төмендейді және оларды бөлшектеу қажеттілігі туындамайды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша маңызды болжамдарды өзгертуге нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелердің сезімталдығын талдау келесідей ұсынылған:

<i>Мың қазақстандық теңгеде</i>	Болжамдардағы өзгерістер	Нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемені (азайту)/арттыру
Инфляция мөлшерлемесі	-1%	(2,012,652)
	1%	2,755,113
Дисконттау мөлшерлемесі	-1%	2,604,866
	1%	(1,901,871)
Жою мерзімі	-10 жыл	5,612,628
	+10 жыл	(3,163,896)

3 Маңызды бухгалтерлік бағалау және есеп саясатын қолданудағы кәсіби пікірлер (жалғасы)

Берілген қарыздардың құнсыздануы. Күтілетін несиелік шығындарды бағалау дефолт ықтималдығын, қарыздар бойынша болашақ ақша ағындарының жиналуы мен күтілетін қалпына келтіру мерзімдерін қоса алғанда, елеулі жол берулерді қолдануды талап етеді. Мұндай жол берулердегі өзгерістер өтелетін құнға немесе осындай активтер бойынша қорларға әсер етуі мүмкін. Басшылық болжамдарды үнемі қарап отырады. Берілген қарыздар бойынша күтілетін несиелік шығындар салыстырмалы рейтингі бар компаниялардың несиелік тәуекелінің негізінде есептелді. Басшылықтың бұл шешімі ERG Тобы қызметінің үздіксіздігін бағалауға негізделген.

Қаржылық кепілдіктердің құнын бағалау. Компания қаржылық кепілдіктердің әділ құнын айқындау үшін несиелік своптар әдісін қолданады. Қаржылық кепілдік міндеттемесінің әділ құны қарыздың кепілдік берілген сомасын, пайыздық мөлшерлемені және тәуекел көрсеткіштерін ескере отырып есептеледі. Компания басқа кепілгерлермен толық ортақ жауапкершілікте болатын несиелік шарттар үшін нарықтық комиссия ұқсас несиелік рейтингі бар компаниялардың несиелік-дефолттық своптарды ескере отырып айқындалады және кепілгерлер арасында бөлінеді. Бұл Компанияның берілген кепілдіктермен байланысты несиелік тәуекелге ұшырауына басшылықтың ең жақсы бағасын білдіреді. Басшылық компанияның кепілдендірілген міндеттемелерін өтеуге мәжбүр болуы екіталай деп санайды. Басшылықтың бұл шешімі ERG Тобы қызметінің үздіксіздігін бағалауға негізделген. Кепілдіктердің құны тең кепілгерлер арасында тең кепілгер компаниялардың таза активтерінің әділ құны негізінде бөлінеді.

Активтердің құнсыздануы. Компания «Қаңары кені» АҚ-мен бірге «Темір дивизионы» деп аталатын ақша қаражатын жасайтын бірлікке (бұдан әрі – АҚЖБ) кіреді. АҚЖБ-ның негізгі қызмет түрлеріне темір кені мен доломитті өндіру және өңдеу, сондай-ақ офлюссіздендірілген теміркенді окатыштарды, теміркенді концентратты, тауарлық доломит пен шағылды өндіру жатады.

Өр есепті кезеңнің соңында АҚЖБ-да құнсыздану белгілерінің бар-жоғын анықтау мақсатында бағалау жүргізіледі. Ішкі және сыртқы факторларды талдау нәтижесінде, есепті кезең соңында басшылық дайын өнімді болашақта сату көлемінің төмендеуі түріндегі АҚЖБ-ның құнсыздану белгісін анықтады.

Жүргізілген құнсыздану тестінің нәтижесінде Компания 50 525 557 мың теңге сомасында негізгі құралдардың құнсыздануынан залалды мойындады, себебі активтердің / АҚЖБ-ның өтелетін құны олардың баланстық құнынан төмен болды (2023 жылы: құнсыздану бойынша залалдар мойындалған жоқ).

Активтердің шығу шығындарын шегергендегі әділ құнын бағалауда қолданылған негізгі болжамдар (иерархия деңгейі 3):

- Болжау кезеңі: 10 жыл;
- Өнімге арналған бағалар – басшылықтың ішкі болжамдарына және осы салалық нарыққа арналған тәуелсіз сараптамалық агенттіктердің болжамдарына негізделген;
- Ұзақ мерзімді шығындар – ағымдағы операциялық қызмет көрсеткіштері негізінде есептеліп, болашақ инфляция деңгейіне және, қажет болған жағдайда, негізгі кіріс шығындарындағы өзгерістерге түзетілген;
- Қазақстандағы ұзақ мерзімді инфляция деңгейі – жылдық 5.0%, АҚШ-тағы инфляция деңгейі – жылдық 2.0%, сыртқы болжамдарға сәйкес;
- Салықтан кейінгі дисконттау мөлшерлемесі – жылдық 14.25%, капитал құнын бағалау моделіне сәйкес есептелген.

Болжамды сату көлемінің 1% ұлғаюуы (немесе азаюуы), басқа айнымалылар өзгермеген жағдайда, өтелетін құнның тиісінше шамамен 19,974,206 (немесе 19,595,617) мың теңгеге азаюуына (немесе ұлғаюуына) әкеп соғады. Темір кенінің болжамды нарықтық бағасының 1% ұлғаюуы (немесе азаюуы), басқа айнымалылар өзгермеген жағдайда, өтелетін құнның тиісінше 31,673,052 (немесе 28,348,911) мың теңгеге азаюуына (немесе ұлғаюуына) әкеп соғады.

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнама. Қазақстандық салық заңнамасы мен трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнама түрлі түсіндірулерге ұшыраған.

Әділ құны бойынша инвестициялар. Компания кәсіпорындарға қатысты бақылауға немесе айтарлықтай әсер етпейді, өйткені Компания олардың қаржылық және операциялық қызметіне қатысты шешім қабылдай алмайды.

4 Байланысты тараптармен есеп айырысу және операциялар

Бас компания: Ақпарат 1-ескертпеде көрсетілген.

Жалпы бақылаудағы компаниялар: ERG бақылауындағы компаниялар.

Б класты менеджерлердің бақылауындағы компаниялар: Б класты менеджерлер және олардың бақылауындағы барлық компаниялар ERG-дің жай акцияларын Б класты менеджерлердің тікелей иелігінен алу нәтижесінде компанияның байланысты тараптары болып табылады. Б кластының менеджерлері ERG Менеджерлер кеңесінің мүшелері болып табылады.

Мемлекеттік кәсіпорындар: Қазақстан Республикасы және онымен байланысты заңды тұлғалар.

Қазақстан Республикасы ERG-ге айтарлықтай ықпал ету негізінде Компанияның байланысты тарапы болып табылады.

Негізгі басшылық: өкілеттігі бар және компанияның операцияларын тікелей немесе жанама түрде жоспарлауға, үйлестіруге және бақылауға жауапты тұлғалар.

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсандағы байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар берілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жалпы бақылау- дағы компания- лар	Еншілес кәсіпо- рындар	Б класты менеджер- лердің бақы- лауындағы компания- лар	Мемлекет- тік кәсіпорын- дар	Негізгі басшылық
Активтер					
Сауда және өзге де дебиторлық берешек*	29,055,272	5,330,730	109,826	3,048,054	-
Өділ құны бойынша инвестициялар	24,038,326	-	-	-	-
Бастапқы құны бойынша инвестициялар	-	108,524,834	-	-	-
Берілген ұзақ мерзімді қарыздар	11,846,360	-	-	137,170	-
Берілген қысқа мерзімді қарыздар	297,507	-	-	8	-
Ақша қаражаттары және ақша баламалары	-	-	12,177,398	-	-
Басқа айналымдағы активтер	-	-	75,453	-	-
Басқа айналымнан тыс активтер	-	-	5,137,525	-	-
Міндеттемелер					
Сауда және өзге де несиелік берешек	23,336,261	58,259,292	220,355	2,355,161	61,248
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	969,959	-	325,552	-
Алынған ұзақ мерзімді қарыздар	83,597,896	-	-	14,440,525	-
Алынған қысқа мерзімді қарыздар	-	-	-	5,059,880	-
Қаржылық кепілдіктер	31,333,214	-	-	-	-

* Компаниялар бойынша жалпы бақылаудағы сауда және басқа да дебиторлық берешектің құнсыздануынан болған шығындарға бағалау қоры 583,167 мың теңгені құрайды.

4 Байланысты тараптармен есеп айырысу және операциялар (жалғасы)

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсандағы байланысты тараптармен операциялар бойынша қалдықтар берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Жалпы бақылау- дағы компания- лар	Еншілес кәсіпо- рындар	Б класты менеджер- лердің бақы- лауындағы компания- лар	Мемлекет- тік кәсіпорын- дар	Негізгі басшылық
Активтер					
Сауда және өзге де дебиторлық берешек*	37,418,257	9,808,862	190,931	2,107,817	-
Әділ құны бойынша инвестициялар	24,758,249	-	-	-	-
Бастапқы құны бойынша инвестициялар	-	108,524,834	-	-	-
Берілген ұзақ мерзімді қарыздар	2,217,276	-	-	-	-
Берілген қысқа мерзімді қарыздар	27,647	-	-	-	-
Ақша қаражаттары және ақша баламалары	-	-	27,233,419	-	-
Басқа айналымдағы активтер	-	-	75,264	-	-
Басқа айналымнан тыс активтер	-	-	4,781,117	633,303	-
Міндеттемелер					
Сауда және өзге де несиелік берешек	52,057,492	46,899,247	172,548	2,014,434	84,238
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	-	-	357,002	-
Алынған ұзақ мерзімді қарыздар	74,721,909	-	-	16,667,200	-
Алынған қысқа мерзімді қарыздар	-	-	-	4,433,388	-
Қаржылық кепілдіктер	36,979,802	-	-	-	-

* Компаниялар бойынша жалпы бақылаудағы сауда және басқа да дебиторлық берешектің құнсыздануынан болған шығындарға бағалау қоры 838,266 мың теңгені құрайды.

Төменде 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығындардың баптары келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Жалпы бақылауда- ғы компа- ниялар	Еншілес кәсіпо- рындар	Б класты менеджер- лердің бақы- лауындағы компания- лар	Мемлекеттік кәсіпо- рындар	Негізгі басшылық
Түсім	157,271,445	8,854,101	-	5,396,875	-
Өткізудің өзіндік құны	(52,785,834)	(132,739,974)	(6,787,888)	(22,012,426)	-
Басқа операциялық кірістер	8,702,156	255,616	312	48,669	-
Басқа операциялық шығындар	(3,744,896)	(446,396)	(517,858)	(25,229)	-
Жалпы және әкімшілік шығындар	(10,526,009)	(290,984)	(223,676)	(921,142)	(761,409)
* Иске асыру бойынша шығындар	(7,730,613)	-	(1,776)	(28,917)	-
Қаржылық кірістер	12,489,236	-	4,161,198	1,698,550	-
Қаржылық шығындар**	(19,785,015)	(199,155)	(1,733,030)	(5,689,923)	-

* Жалпы және әкімшілік шығындар құрамында жалпы бақылаумен 255,589 мың теңге сомасына компаниядан сауда дебиторлық берешек бойынша бағалау қорын құруға арналған шығындар көрсетілген.

** Қаржылық шығындар құрамында жалпы бақылаудағы компаниялар/ бас компания бойынша берілген қарыздар бойынша залалға 216,450 мың теңге сомасында бағалау қоры көрсетілген.

Негізгі басшылық бойынша жалпы және әкімшілік шығындар 2024 және 2023 жылдардағы жалақы мен қысқа мерзімді сыйақыларды білдіреді.

4 Байланысты тараптармен есеп айырысу және операциялар (жалғасы)

Төменде 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығындардың баптары көрсетілген:

<i>В тысячах казахстанских тенге</i>	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Еншілес кәсіпорындар	Б класты менеджерлердің бақылауындағы компаниялар	Мемлекеттік кәсіпорындар	Негізгі басшылық
Түсім	160,131,658	10,140,078	-	4,054,543	-
Өткізудің өзіндік құны	(42,800,020)	(122,276,250)	(4,731,866)	(13,497,823)	-
Басқа операциялық кірістер	14,557,391	32,822	498	18,720	-
Басқа операциялық шығындар	(3,696,550)	(745,543)	(293,125)	(26,219)	-
Жалпы және әкімшілік шығындар*	(8,368,543)	(193,122)	(204,809)	(727,667)	(738,502)
Іске асыру бойынша шығындар	(7,413,979)	(384)	(1,978)	(2,120,198)	-
Қаржылық кірістер	36,321,139	-	2,285,880	4,410,985	-
Қаржылық шығындар**	(104,752,320)	(10,813)	(2,336,258)	(5,212,878)	-

* Жалпы және әкімшілік шығындар құрамында жалпы бақылаумен 335,421 мың теңге сомасына компаниядан сауда дебиторлық берешек бойынша бағалау қорын құруға арналған шығындар көрсетілген.

** Қаржылық шығындар құрамында жалпы бақылаудағы компаниялар/ бас компания бойынша берілген қарыздар бойынша залалға 56,216 мың теңге сомасында бағалау қоры көрсетілген.

Жалпы бақылаудағы компаниялар. 2024 және 2023 жылдар аралығында Компания негізінен темір кені өнімдерін, материалдар мен жинақтаушыларды сатты, тау-кен жұмыстары, жабдықтарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету қызметтерін ұсынды және айналым капиталын толықтыру мақсатында қаржы алды. Темір кені өнімдерінің бағасы әлемдік нарықтардың бағасына байланысты. Өзіндікқұны негізінен шикізат, материалдар мен электр энергиясын сатып алу болып табылады. Қаржылық кірістер мен шығындар негізінен берілген қарыздарды бастапқы тану бойынша кірістермен, бағамдық айырмашылықтармен және алынған қарыздар бойынша дисконттың амортизациясымен, пайыздық шығындармен ұсынылады. Жалпы және әкімшілік шығындар негізінен басқару қызметтері, демеушілік көмек және кәсіби қызметтер үшін қаламақы шығындарынан тұрады.

Б класты менеджерлердің бақылауындағы компаниялар. Б класты менеджерлердің бақылауындағы компаниялармен есеп айырысулар мен операциялар, негізінен, Б класты менеджерлердің бақылауымен банк арқылы жүзеге асырылатын қазынашылық операциялар және сақтандыру, сондай-ақ лизингке жабдықтарды сатып алу жөніндегі қызметтер болып табылады.

Мемлекеттік кәсіпорындар. Компания мемлекеттік кәсіпорындармен тауарлар мен қызметтерді сатып алуды және сатуды жүзеге асырады. Мұндай мәмілелер, әдетте, нарықтық шарттарда немесе нарықтың барлық қатысушылары үшін белгіленген тарифтер негізінде жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасымен жасалатын операциялар Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатын салық операцияларын да қамтиды. Компания табиғи газды жеткізу және тасымалдау қызметтерін, теміржол қызметтерін, электр энергиясын тасымалдау қызметтерін сатып алды және демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету шығындарын төледі.

5 Ақша қаражаты және оның баламалары (балансты ашып жазу 010-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Қысқа мерзімді депозиттер	10,935,809	26,948,944
Банктегі және кассадағы ақша қаражаты	1,244,707	295,299
Жиыны ақшалай қаражаттар және олардың баламалары	12,180,516	27,244,243

6 Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қысқа мерзімді қаржы активтері (балансты ашып жазу 011-жол)

2023 жылы Компания жалпы бақылаудағы компаниялармен 200,000 мың АҚШ долларына (89,610,000 мың теңге) дейінгі сомаға жаңа синдикатталған несие желісін ашу туралы шартқа қол қойды. Осы Шарт бойынша қарыздарды өтеу мерзімі – 2028 жылғы 31 наурыздан кешіктірмей. Шарттар бойынша сыйақы мөлшерлемесі – нарықтық.

Осы Шарт аясында Компания 2023 жылы 48,510 мың АҚШ доллары (22,511,176 мың теңге) сомасына мерзімінен бұрын өтелген 53,500 мың АҚШ доллары (24,727,095 мың теңге) сомасына жалпы бақылаумен компанияға қарыздар берді.

2024 жылы 4,925 мың АҚШ доллары (2,420,468 мың теңге) сомасына ішінара өтеу жүргізілді.

2024 жылғы қаңтар-ақпанда қолданыстағы кредиттік желі шеңберінде Компания 12,538 мың АҚШ доллары (5,671,922 мың теңге) сомасына жалпы бақылаумен компанияға қарыздар берді, олар сыйақыны қоса алғанда, тамыз айында 13,075 мың АҚШ доллары (6,208,800 мың теңге) сомасына мерзімінен бұрын өтелді.

2024 жылы Компания жалпы бақылаудағы компаниялармен 300,000 мың АҚШ долларына (135,642,000 мың теңге) дейінгі сомаға жаңа синдикатталған несие желісін ашу туралы шартқа қол қойды. Осы Шарт бойынша қарыздарды өтеу мерзімі – 2028 жылғы 29 желтоқсаннан кешіктірмей. Шарттар бойынша сыйақы мөлшерлемесі – нарықтық.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген қарыздардың әділ құны 11,887,893 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 2,225,064 мың теңге).

7 Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (балансты ашып жазу 016-жол) және жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек (балансты ашып жазу 017-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Сауда дебиторлық берешегі	016	74,826,274	87,385,606
Жалдау бойынша дебиторлық берешек	017	7,698,640	5,243,221
Өзгелері	016	1,760,078	1,217,165
Минус: шығындарға арналған бағалау қорлары	016, 017	(2,437,813)	(1,908,915)
Сауда және өзге де дебиторлық берешектің жиыны және жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек		81,847,179	91,937,077

7 Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (балансты ашып жазу 016-жол) және жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек (балансты ашып жазу 017-жол) (жалғасы)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	31 желтоқсан 2024 ж.			31 желтоқсан 2023 ж.		
	Жалпы баланстық құны	Күтілетін несиелік шығындар	Баланстық құны	Жалпы баланстық құны	Күтілетін несиелік шығындар	Баланстық құны
Ағымдық	11,162,022	(161,048)	11,000,974	13,960,810	(133,125)	13,827,685
3 айдан кем мерзімі өткен	22,632,680	(625,743)	22,006,937	4,868,855	(362,483)	4,506,372
3 айдан 6 айға дейін мерзімі өткен	1,503,812	(121,948)	1,381,864	3,526,075	(24,741)	3,501,334
6 айдан 12 айға дейін мерзімі өткен	2,684,909	(246,408)	2,438,501	3,153,340	(339,643)	2,813,697
12 айдан астам мерзімі өткен	2,324,408	(1,188,821)	1,135,587	768,110	(523,851)	244,259
Мерзімі өткен барлығы	29,145,809	(2,182,920)	26,962,889	12,316,380	(1,250,718)	11,065,662
Жеке мерзімі өткен	43,977,161	(93,845)	43,883,316	67,568,802	(525,072)	67,043,730
Жиыны	84,284,992	(2,437,813)	81,847,179	93,845,992	(1,908,915)	91,937,077

Төменде сауда және басқа да дебиторлық берешек құрамындағы қаржы активтері бойынша шығындарға арналған бағалау қорындағы өзгерістер келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
1 қаңтарға залалға арналған бағалау қоры	1,908,915	2,477,354
Есептеу	647,186	57,399
Есептен шығару	(118,288)	(625,838)
31 желтоқсанға залалға арналған бағалау қоры	2,437,813	1,908,915

8 Қорлар (балансты ашып жазу 020-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Сатып алынатын шикізат пен материалдар	32,910,324	36,266,635
Аяқталмаған өндіріс	26,988,323	17,279,371
Дайын өнім	15,701,648	17,380,195
Меншікті шикізат пен материалдар	4,776,749	4,807,857
Басқа	45,265	-
Минус: ескірген және өтімсіз тауар-материалдық қорлар бойынша қорлар	(5,410,841)	(11,298,977)
Қорлардың жиыны	75,011,468	64,435,081

9 Басқа да қысқа мерзімді активтер (балансты ашып жазу 022-жол) және басқа да қысқа мерзімді қаржы активтері (балансты ашып жазу 015-жол)

Мың қазақстандық теңгемен	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Өтеуге ҚҚС	022	18,227,109	22,673,453
Алдын ала төлем	022	2,041,279	1,550,421
Басқа салықтар	022	453,525	514,303
Басқа да активтер	022	260,627	357,456
Мерзімді депозиттер	015	75,453	75,264
Сақтандыру бойынша алдын ала төленген шығындар	022	58,957	132,545
Алуы бойынша шектеулері бар ақша қаражаттары (теңге)	015	-	500,000
Минус: залалға арналған бағалау қорлары	022	(98,078)	(98,078)
Басқа да қысқа мерзімді активтер және басқа да қысқа мерзімді қаржы активтері жиыны		21,018,872	25,705,364

10 Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша ескерілетін ұзақ мерзімді қаржы активтері (балансты ашып жазу 112-жол)

Компания атауы	Тіркелген елі	Қызметі	2024 ж.	Иелену үлесі, %	2023 ж.	Иелену үлесі, %
			Мың теңге		Мың теңге	
«ENRC Credit несие серіктестігі» ЖШС (ЕЭнЭрСи Несие)	Қазақстан	Несиелеу	17,729,425	7.57	15,356,579	6.442
«BTS» ЖШС	Қазақстан	ERP-жүйелерді енгізу және қолдау	6,308,901	44.67	6,308,900	44.67
Eurasian Digital Ventures I Limited Partnership	Қазақстан (АХҚО)	Венчурлік инвестициялау	-	38.74	3,092,770	40.91
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша ескерілетін ұзақ мерзімді қаржы активтерінің жиыны			24,038,326		24,758,249	

11 Бастапқы құны бойынша ескерілетін инвестициялар (балансты ашып жазу 114-жол)

Компания атауы	Тіркелген елі	Қызметі	2024 ж.	Иелену үлесі, %	2023 ж.	Иелену үлесі, %
			Мың теңге		Мың теңге	
«Качары кені» АҚ	Қазақстан	Қатты пайдалы қазбаларды өндіру	102,434,776	100	102,434,776	100
«ERG F3IO» ЖШС	Қазақстан	Ғылыми-зерттеу жұмыстары	2,848,561	100	2,848,561	100
«TPA» ЖШС	Қазақстан	Көлік қызметтері	1,208,720	100	1,208,720	100
«Рассвет» ЕО» ЖШС	Қазақстан	Медициналық және сауықтыру қызметтері	960,777	100	960,777	100
«Горняк» МОО» ЖШС	Қазақстан	Мейрамхана қызметі	800,000	100	800,000	100
		-Жобалау-іздігіру қызметі, құрылыс-құрастыру жұмыстары, құрылыс материалдарын, бұйымдары мен құрылымдарды өндіру				
«Фортис» ЖШС	Қазақстан		272,000	100	272,000	100
Бастапқы құны бойынша ескерілетін инвестициялар жиыны			108,524,834		108,524,834	

12 Негізгі құралдар (балансты ашып жазу 121-жол)

Мың қазақстандық теңгемен	Жер	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдықтар және басқа	Көлік	Басқа	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы құны	1,725	111,520,825	186,451,687	55,768,424	703,431	354,446,092
Жинақталған тозу және құнсыздану	-	(49,838,513)	(119,072,645)	(35,097,177)	(170,233)	(204,178,568)
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	1,725	61,682,312	67,379,042	20,671,247	533,198	150,267,524
Түсімдер	-	-	2,032,437	2,891,320	77,066	5,000,823
Ауысулар	-	6,532,424	18,039,642	523,458	-	25,095,524
Активтерді жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерді өзгерту	-	(2,792,165)	(162,192)	-	-	(2,954,357)
Инвестициялық жылжымайтын мүлікке ауыстыру	-	(232,461)	-	-	-	(232,461)
Тозу	-	(7,594,757)	(15,258,854)	(4,066,140)	(93,003)	(27,012,754)
Шығу	-	(84,423)	(1,708)	(149,823)	-	(235,954)
Құнсыздану	-	(26,643)	(235,851)	(5,509)	(15,370)	(283,373)
2023 жылғы 31 желтоқсанға арналған құны	1,725	114,313,277	202,511,017	57,887,923	779,258	375,493,200
Жинақталған тозу және құнсыздану	-	(56,828,990)	(130,718,501)	(38,023,370)	(277,367)	(225,848,228)
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	1,725	57,484,287	71,792,516	19,864,553	501,891	149,644,972
Түсімдер	-	12,938	222,886	119,770	-	355,594
Ауысулар	-	21,486,209	10,873,302	1,069,464	-	33,428,975
Активтерді жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерді өзгерту	-	2,089,849	49,964	-	-	2,139,813
Инвестициялық жылжымайтын мүлікке ауыстыру	-	(7,764,421)	(15,946,188)	(3,358,635)	(95,500)	(27,164,744)
Тозу	-	(24,452)	(36,197)	(646,816)	-	(707,465)
Шығу	(1,505)	(3,343,675)	(1,166,292)	(634,074)	-	(5,145,546)
2024 жылғы 31 желтоқсанға арналған құны	1,725	137,403,539	210,560,180	54,750,609	778,975	403,495,028
Жинақталған тозу және құнсыздану	(1,505)	(67,462,804)	(144,770,189)	(38,336,347)	(372,584)	(250,943,429)
2024 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	220	69,940,735	65,789,991	16,414,262	406,391	152,551,599

Компания қысқа мерзімді операциялық жалдау шарттары бойынша жалпы бақылаудағы компанияларға негізгі жалдау қаражатын ұсынады. 2024 жылғы 31 желтоқсанға жалға алынған машиналар мен жабдықтардың баланстық құны 3,311,565 мың теңгені құрайды. Жалдау кірісі 29-ескертпеді көрсетілген.

13 Пайдалану құқығы нысанындағы актив (балансты ашып жазу 122-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жер	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар және жабдықтар және басқа	Көлік	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	339,636	4,332	415,018	1,274,411	2,033,397
Түсімдер	21,352	35,776	112	77,637	134,877
Тозу	(42,819)	(9,858)	(60,406)	(155,021)	(268,104)
Шығу	(2,459)	(1,658)	-	-	(4,117)
2023 жылғы 31 желтоқсанға арналған құны	465,907	45,144	440,604	1,656,020	2,607,675
Жинақталған тозу және құнсыздану	(150,197)	(16,552)	(85,880)	(458,993)	(711,622)
2023 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	315,710	28,592	354,724	1,197,027	1,896,053
Түсімдер	3,713	2,566	-	2,048,409	2,054,688
Тозу	(48,560)	(2,792)	(60,401)	(904,983)	(1,016,736)
Шығу	-	(28,366)	-	-	(28,366)
2024 жылғы 31 желтоқсанға арналған құны	465,796	2,567	440,605	3,704,427	4,613,395
Жинақталған тозу және құнсыздану	(194,933)	(2,567)	(146,282)	(1,363,974)	(1,707,756)
2024 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	270,863	-	294,323	2,340,453	2,905,639

14 Материалдық емес активтер (балансты ашып жазу 125-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Компьютерлік бағдарлама-лық жасақтама	Компания ішінде жасалған МЕА	Басқа материалдық емес активтер	Жиыны
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	847,597	-	29,967	877,564
Түсімдер	261,431	-	186,699	448,130
Амортизациялық аударымдар	(340,877)	-	(41,576)	(382,453)
2023 жылғы 31 желтоқсанға құны	1,179,557	6,982,233	664,627	8,826,417
Жинақталған амортизация және құнсыздану	(411,406)	(6,982,233)	(489,537)	(7,883,176)
2023 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	768,151	-	175,090	943,241
Түсімдер	7,208	-	-	7,208
Қайта жіктеу	85,632	-	-	85,632
Амортизациялық аударымдар	(360,092)	-	(72,967)	(433,059)
2024 жылғы 31 желтоқсанға құны	1,272,397	6,982,233	664,627	8,919,257
Жинақталған амортизация және құнсыздану	(771,498)	(6,982,233)	(562,504)	(8,316,235)
2024 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	500,899	-	102,123	603,022

15 Басқа да ұзақ мерзімді активтер (балансты ашып жазу 127-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Аяқтал-маған құрылыс*	44,385,957	93,902,037
Салықтар бойынша дебиторлық берешек	7,483,214	2,859,333
Минус: Салықтар бойынша ұзақ мерзімді ДБ құнсыздануға арналған қор	(3,854,764)	(2,859,333)
Негізгі құралдар мен қызметтер бойынша алдын ала төлемдер	2,232,898	4,624,426
Минус: негізгі құралдар бойынша алдын ала төлемге арналған қор	(246,104)	(246,104)
Басқа да ұзақ мерзімді активтер жиыны	50,001,201	98,280,359

* Құнсыздануға мыналар кіреді: «Конвейердің І кезеңінің құрылысы» жобасы бойынша ұсақтау-конвейерлік кешен жабдығының құнсыздануынан 7,800,500 мың теңге сомасында шығын және Соколов кенішінің шығыс беткейінде 8,481,590 мың теңге сомасында тау-кен-күрделі жұмыстарының тоқтатылуына байланысты құнсызданудан болған шығын.

16 Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер (балансты ашып жазу 210-жол, 310-жол), жалдау бойынша қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешек (балансты ашып жазу 218-жол, 318-жол)

Компания 2024 жылы компанияның жалпы бақылауымен жалпы сомасы 7,100,000 мың теңгеге қарыздарын ішінара мерзімінен бұрын өтеді.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Алынған қарыздар	Жалдау бойынша міндеттемелер	Жиыны
2023 ж. 31 желтоқсанға қаржылық міндеттемелер	268,255,115	1,605,767	269,860,882
Ақшалай өзгерістер	(25,720,574)	(1,442,167)	(27,162,741)
Бағамдық айырмашылықтар	29,487,203	139,047	29,626,250
Басқа да ақшалай емес өзгерістер	29,539,325	2,275,452	31,814,777
2024 ж. 31 желтоқсанға қаржылық міндеттемелер	301,561,069	2,578,099	304,139,168

Басқа да ақшалай емес қозғалыстарға негізінен пайыздық шығындар, алынған қарыздарды бастапқы танудан түскен кіріс және қарыздар бойынша дисконттың амортизациясы жатады. (28 - ескертпе).

16 Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер (балансты ашып жазу 210-жол, 310-жол), жалдау бойынша қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешек (балансты ашып жазу 218-жол, 318-жол)

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша алынған қарыздардың әділ құны 286,559,019 мың теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 257,393,579 мың теңге).

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Алынған қарыздар	Жалдау бойынша міндеттемелер	Жиыны
2022 ж. 31 желтоқсанға қаржылық міндеттемелер	272,773,066	1,968,643	274,741,709
Ақшалай өзгерістер	(28,203,670)	(535,146)	(28,738,816)
Бағамдық айырмашылықтар	(3,461,328)	(17,624)	(3,478,952)
Басқа да ақшалай емес өзгерістер	27,147,047	189,894	27,336,941
2023 ж. 31 желтоқсанға қаржылық міндеттемелер	268,255,115	1,605,767	269,860,882

17 Басқа да қаржылық міндеттемелер (балансты ашып жазу 213-жол, 313-жол)

Қаржылық міндеттемелер ағымдағы және ұзақ мерзімді болып келесідей жіктеледі:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Ұзақ мерзімді қаржылық кепілдіктер	313	25,479,797	31,048,188
Қысқа мерзімді қаржылық кепілдіктер	213	5,859,738	5,938,431
Басқа да қаржылық міндеттемелер жиыны		31,339,535	36,986,619

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Кепілді міндеттемелер сомасы		Кепілдің аяқталу жылы
	31 желтоқсан 2024 ж.	31 желтоқсан 2023 ж.	
Компания			
Жалпы бақылаудағы компаниялар	1,142,571,425	1,042,887,418	2030
Үшінші тараптар	6,322	6,819	2037
Жиыны	1,142,577,747	1,042,894,237	

Қаржылық кепілдіктердің баланстық құны бастапқы тану кезінде көрсетілген соманың амортизацияланбаған қалдығын білдіреді.

Компания ERG Тобының басқа еншілес ұйымдарымен бірге ERG Тобының қарыздары бойынша тең кепілгер болып табылады.

18 Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді сауда және басқа да несиелік берешек (балансты ашып жазу 214-жол, 314-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Қысқа мерзімді сауда несиелік берешек	214	100,396,772	87,356,136
Төлемді кейінге қалдыра отырып жабдықты сатып алу бойынша міндеттемелер	214	28,451	64,444
Ұзақ мерзімді сауда несиелік берешек	314	-	17,779
Қаржылық міндеттемелер жиыны		100,425,223	87,438,359
Басқа да несиелік берешек	214	181,037	282,604
Қаржылық емес міндеттемелер жиыны		181,037	282,604
Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді сауда және басқа да несиелік берешек жиыны		100,606,260	87,720,963

19 Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері (балансты ашып жазу 215-жол, 315-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерге арналған қор	315	7,251,823	5,092,048
Тау-кен активтерін жою бойынша міндеттемелерге арналған қор	315	4,924,523	4,230,063
Қалдықтарды орналастыру полигондарын жою жөніндегі міндеттемелерге арналған қор	315	1,447,363	1,125,011
Басқа қорлар	215, 315	55,768	507,941
Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелерінің жиыны		13,679,477	10,955,063

Компанияның тау-кен өндіру операциялық қызметі барысында бұзылған жерлерді қалпына келтіру және тиісінше 2055 жылы және 2050 жылы пайдалану жоспарланған аяқталғаннан кейін тау кен жабдықтары мен қалдықтар полигондарын жою бойынша заңды міндеттемесі бар.

Төменде активтерді жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерді есептеуде пайдаланылған негізгі болжамдар көрсетілген:

<i>Пайыздық мәнде</i>	2024 ж.	2023 ж.
Жою мерзімі	2026 - 2058	2026 - 2058
Дисконттау мөлшерлемесі	11.83	12.0 – 11.9
Инфляция коэффициенті	6.9 - 4.8	9.1 - 5.2

Тау-кен активтерін жою жөніндегі міндеттеме 2037 жылдан 2055 жылға дейінгі әрбір карьердің пайдалы қызмет мерзімінің соңында өтелуге тиіс.

Қалдықтарды орналастыру полигондарын жою жөніндегі міндеттеме 2026 жылдан 2050 жылға дейін әрбір полигонды пайдалану мерзімінің соңында өтелуге жатады.

19 Қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері (балансты ашып жазу 215-жол, 315-жол) (жалғасы)

Төменде активтерді жою және қалпына келтіру бойынша міндеттемелерге арналған қордың өзгерістері келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Тау-кен активтері		Қалдықтарды орналастыру полигоны		Нысандарды пайдалану салдарын жою	Жиыны
	Активтерді жою	Бұзылған жерді қалпына келтіру	Активтерді жою	Бұзылған жерді қалпына келтіру		
2023 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	687,357	3,212,413	11,484	1,222,012	6,752,647	11,885,913
Активтің құнына жатқызылған бағалардың өзгеруі	(42,408)	(3,508)	(1,671)	(262,552)	(2,554,014)	(2,864,153)
Пайда немесе залал туралы есепке жатқызылған бағалардың өзгеруі	(9,810)	(92,004)	-	-	-	(101,814)
Жыл бойы пайдаланылған	-	-	-	(6,534)	-	(6,534)
Дисконт амортизациясы	85,805	392,218	1,469	160,803	893,415	1,533,710
2023 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	720,944	3,509,119	11,282	1,113,729	5,092,048	10,447,122
Активтің құнына жатқызылған бағалардың өзгеруі	127,106	13,184	3,777	441,924	1,553,823	2,139,814
Пайда немесе залал туралы есепке жатқызылған бағалардың өзгеруі	-	103,303	-	-	-	103,303
Жыл бойы пайдаланылған	-	-	-	(18,130)	-	(18,130)
Дисконт амортизациясы	84,604	438,083	1,261	135,259	605,952	1,265,159
2024 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	932,654	4,063,689	16,320	1,672,782	7,251,823	13,937,268

20 Жұмыскерлерге сыйақы (балансты ашып жазу. 217-жол, 317-жол)

Мың қазақстандық теңгемен	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Жұмыскерлердің жыл сайынғы демалыстары және басқа да сыйақылары бойынша қорлар	217	5,346,043	3,843,449
Төленетін еңбекақы	217	3,013,044	2,679,455
Белгіленген төлемдермен жәрдемақы төлеу жөніндегі ұзақ мерзімді міндеттеме	317	2,574,498	1,361,208
Белгіленген төлемдермен жәрдемақы төлеу жөніндегі қысқа мерзімді міндеттеме	217	460,292	146,616
Жұмыскерлерге сыйақы жиыны		11,393,877	8,030,728

21 Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер (балансты ашып жазу 222-жол), сатып алушылармен шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер (балансты ашып жазу 219-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Жол коды	2024 ж.	2023 ж.
Қоршаған ортаға эмиссия үшін төлем	222	1,084,672	1,271,193
Зейнетақы қорына төлемдер	222	1,066,641	1,071,812
Төлем көзінен табыс салығы	222	922,822	732,131
Алынған алғытөлем	219	466,821	26,494,458
Пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық	222	294,339	2,799,208
Басқа салықтар мен төлемдер	222	1,567,833	1,639,412
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер және сатып алушылармен шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер жиыны		5,403,128	34,008,214

22 Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері (балансты ашып жазу 316-жол)

Компанияның есепті күндегі жағдай бойынша 3,421,204 мың теңге сомасында танылмаған салық активтері бар (2023 жылғы 31 желтоқсан: 2,908,683 мың теңге).

Басқа шегерілмейтін шығындардың құрамына қаржы құралдары/кепілдіктер 5,622,356 мың теңге (2023 жылы - 6,043,477 мың теңге), кейінге қалдырылған салық мақсаттары үшін есептен шығарылған алдыңғы кезеңдердегі 0 мың теңге сомасындағы салық шығындары (2023 жылы - 1,825,362 мың теңге) кіреді.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	1 қаңтар 2024 ж.	Пайда мен залал шоттарына жатқызылды	ПСУ шоттарына жатқызылды	31 желтоқсан 2024 ж.
Шегерілетін уақыт айырмашылықтарының салықтық әсері				
Тау-кен активтерін жою жөніндегі міндеттемелерге арналған қорлар	(2,089,413)	(635,312)	-	(2,724,725)
Тауар-материалдық қорлар	(2,259,796)	1,177,627	-	(1,082,169)
Демалыстар бойынша қорлар	(1,583,182)	535,505	(24,696)	(1,072,373)
Есептелген, бірақ төленбеген салықтар	(962,765)	544,101	-	(418,664)
Жұмыскерлерге сыйақы	(323,095)	(280,697)	-	(603,792)
Өзге міндеттемелер	(250,082)	(500,822)	-	(750,904)
Дебиторлық берешек құнын төмендетуге арналған бағалау қоры	(381,783)	(105,780)	-	(487,563)
Басқа	(735,033)	(220,538)	-	(955,571)
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы активтер	(8,585,149)	514,084	(24,696)	(8,095,761)
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемемен есепке алу	8,585,149	(514,084)	24,696	8,095,761
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив	-	-	-	-
Салық салынатын уақытша айырмалардың салықтық әсері				
Негізгі құралдар	8,610,693	(76,229)	-	8,534,464
Алынған қарыздарды бастапқы танудан түсетін пайда	11,339,790	(3,433,155)	-	7,906,635
Басқа	174,607	7,557	-	182,164
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы міндеттеме	20,125,090	(3,501,827)	-	16,623,263
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша активпен есепке алу	(8,585,149)	514,084	(24,696)	(8,095,761)
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған міндеттеме	11,539,941	(2,987,743)	(24,696)	8,527,502

**22 Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері (балансты ашып жазу 316-жол)
(жалғасы)**

Мың қазақстандық теңгемен	1 қаңтар 2023 ж.	Пайда мен залал шоттарына жатқы зылды	ПСД шоттарына жатқызылды	31 желтоқсан 2023 ж.
Шегерілетін уақыт айырмашылықтарының салықтық әсері				
Тау-кен активтерін жою жөніндегі міндеттемелерге арналған қорлар	(2,377,177)	287,764	-	(2,089,413)
Тауарлық-материалдық қорлар	(2,133,937)	(125,859)	-	(2,259,796)
Демалыстар бойынша қорлар	(882,938)	(700,244)	-	(1,583,182)
Есептелген, бірақ төленбеген салықтар	(856,177)	(106,588)	-	(962,765)
Жұмыскерлерге сыйақы	(410,214)	21,957	65,162	(323,095)
Басқа міндеттемелер	(684,484)	434,402	-	(250,082)
Дебиторлық берешек құнын төмендетуге арналған бағалау қоры	(495,471)	113,688	-	(381,783)
Басқа	(2,650,038)	1,915,005	-	(735,033)
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы активтер				
(10,490,436)		1,840,125	65,162	(8,585,149)
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттемемен есепке алу	10,490,436	(1,840,125)	(65,162)	8,585,149
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив				
-		-	-	-
Салық салынатын уақытша айырмалардың салықтық әсері				
Негізгі құралдар	9,386,987	(776,294)	-	8,610,693
Алынған қарыздарды бастапқы танудан түсетін пайда	14,654,668	(3,314,878)	-	11,339,790
Салық салынатын уақытша айырмалардың салықтық әсері	246,163	(71,556)	-	174,607
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы міндеттеме				
24,287,818		(4,162,728)	-	20,125,090
Минус: кейінге қалдырылған салық бойынша активпен есепке алу	(10,490,436)	1,840,125	65,162	(8,585,149)
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған міндеттеме				
13,797,382		(2,322,603)	65,162	11,539,941
Мың қазақстандық теңгемен				
		2024 ж.	2023 ж.	
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша активтер:				
– 12 айдан астам уақыт өткеннен кейін өтеуге жататын		(4,741,198)	(5,106,881)	
– 12 ай ішінде өтеуге жататын		(3,354,563)	(3,478,268)	
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы актив жиыны				
		(8,095,761)	(8,585,149)	
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер:				
– 12 айдан астам уақыт өткеннен кейін өтеуге жататын		16,623,263	20,125,090	
Кейінге қалдырылған салық бойынша жалпы міндеттеме жиыны				
		16,623,263	20,125,090	

23 Акционерлік капитал (балансты ашып жазу 410-жол)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.		2023 ж.	
	Саны	Сомасы	Саны	Сомасы
Жай акциялар	6,500,000	6,500,000	6,500,000	6,500,000
Номиналды жарғылық капиталдың жиыны	6,500,000	6,500,000	6,500,000	6,500,000
Гиперинфляцияға капиталды индекстеу	-	2,528,778	-	2,528,778
Акционерлік капиталдың жиыны	6,500,000	9,028,778	6,500,000	9,028,778

Жай акцияның номиналды құны 1,000 теңге. Бір жай акция бір дауыс беру құқығын береді. Орналастырылған жай акциялар толық төленген.

Артықшылықты акцияның номиналды құны 1,000 теңге. Барлық шығарылған артықшылықты акциялар толығымен төленеді.

24 Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсімдер (ОПУ ашып жазу 010-жол)

Төменде өнім бөлігіндегі түсім келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Темір кені шекемтастары	245,572,963	206,391,706
Темір кені концентраты	155,939,631	164,788,178
Қызметтер	15,324,715	15,624,120
Басқа	7,247,638	7,775,843
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсімдер жиыны	424,084,947	394,579,847

25 Өткізілген тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны (ОПУ ашып жазу 011-жол)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 ж.	2023 ж.
Шикізат, материалдар және құрамдас бөлшектер	157,936,154	144,477,350
Жалақы және онымен байланысты шығындар	58,694,024	52,715,121
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету қызметтері	28,721,312	22,111,551
Негізгі құралдардың тозуы	27,023,559	26,301,413
Электр энергиясының шығындары	13,847,140	10,354,941
Пайдалы қазбаларды өндіруге салық	12,613,478	12,615,562
Газ	11,929,849	6,899,520
Қосалқы бөлшектер	8,905,511	7,579,419
Отын	4,609,597	5,465,333
Тапсырма шарты бойынша сыйақылар	2,002,413	662,921
Негізгі құралдардың және АКҚ құнсыздануы	1,782,431	276,259
Тау-кен жұмыстары бойынша қосалқы мердігердің қызметтері	192,883	120,376
Дайын өнім мен аяқталмаған өндіріс қорларының өзгеруі	(8,030,405)	38,880,225
Басқа	17,420,666	16,731,799
Өткізілген тауарлар мен қызметтердің өзіндік құнының жиыны	337,648,612	345,191,790

26 Өткізу бойынша шығындар (ОПУ ашып жазу 013-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Тасымалдау шығындары	7,455,450	9,388,071
Еңбекақы және онымен байланысты шығындар	1,805,366	1,748,220
Жарнама және маркетинг шығындары	1,085,082	949,377
Бөгде ұйымдардың қызметтері	899,559	962,101
Отын	358,860	431,750
Материалдар	221,016	266,555
Басқа	3,069,642	2,401,771
Өткізу бойынша шығындар жиыны	14,894,975	16,147,845

27 Әкімшілік шығындар (ОПУ ашып жазу 014-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Демеушілік және басқа да қаржылық көмек **	11,218,510	2,255,394
Басқару қызметтері *	5,927,118	6,853,202
Еңбекақы және оған байланысты шығындар	2,922,327	3,471,311
Дебиторлық берешек және басқа да активтер бойынша шығындарға бағалау қорын құру	1,658,565	1,015,762
Ақпараттық, кеңес беру және басқа да кәсіби қызметтер	1,642,617	668,662
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы	317,106	279,339
Салықтар және бюджетке салынатын басқа да салықтар	260,767	721,078
Басқа	2,887,475	3,060,071
Әкімшілік шығындар жиыны	26,834,485	18,324,819

* 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде аудиторлық қызметтер үшін "Прайсуотерхаускуперс" ЖШС сыйақыларына шығындар 88,848 мың теңгені (2023 жыл: 173,442 мың теңге), аудиторлық емес қызметтер үшін - 0 мың теңгені (2023 жыл: 0 мың теңге) құрады.

** 2024 жылы демеушілік және өзге де қаржылық көмек негізінен өңірдің әлеуметтік дамуының біржолғы инфрақұрылымдық жобаларына жарналар мен су тасқыны салдарын жою жөніндегі шығындарды қамтыды.

28 Басқа да кірістер мен шығындар (ОПУ ашып жазу 021-жол, 022-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Қаржылық кепілдіктер бойынша дисконттың амортизациясы	5,647,085	2,703,635
Қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруінен түсетін табыс	2,372,846	2,027,196
Пайыздық кірістер	1,290,071	763,896
Алынған қарыздарды бастапқы тану кезіндегі кіріс	-	24,258,795
Бағамдық айырма бойынша таза пайда	-	3,337,541
Алынған қарыздарды қайта құрылымдаудан түскен табыс	-	1,868,615
Басқа	2,373,039	1,147,155
Қаржылық кірістер жиыны	11,683,041	36,106,833
Бағамдық айырма бойынша таза шығын	26,241,705	-
Алынған қарыздар бойынша дисконттың амортизациясы	14,452,261	16,010,140
Пайыздық шығындар	12,139,945	10,241,993
Қаржы құралдарының әділ құнын өзгерту бойынша шығындар	3,350,980	24,330,887
Алынған қарыздарды мерзімінен бұрын өтеу шығысы	2,713,502	26,691,657
Қаржылық кепілдіктерді бастапқы танудан және тоқтатудан таза шығын	-	32,878,180
Басқа	1,961,966	1,920,452
Қаржылық шығындар жиыны	60,860,359	112,073,309

29 Басқа да кірістер мен шығындар (ОПУ ашып жазу 024-жол, 025-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Операциялық жалдаудан түсетін кіріс	4,536,082	4,039,890
Тауарлық-материалдық қорларды сатудан түскен таза пайда	2,087,343	1,989,727
Басқа	889,323	1,238,423
Басқа кірістер жиыны	7,512,748	7,268,040
Негізгі құралдардың құнсыздануынан және аяқталмаған құрылыстан болған залал	56,728,962	302,198
Бизнесіне зерттеу, дамыту және барлау шығындары	6,724,318	3,103,811
Операциялық жалдау бойынша шығындар	4,040,408	3,623,881
Негізгі құралдардың тозуы	1,361,682	1,209,868
Бағамдық айырма бойынша таза шығын	689,436	1,272,314
Басқа	3,749,524	3,801,707
Басқа шығындар жиыны	73,294,330	13,313,779

30 (Табыс салығы бойынша кірістер (шығындар) (ОПУ ашып жазу 101-жол)

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығындар – корпоративтік салық	(1,879,104)	(5,467,874)
Ағымдағы табыс салығы бойынша өткен кезеңдердің шығындары	(186,645)	(1,139,364)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	2,987,743	2,322,603
Бір жылдағы табыс салығы бойынша шығындар	921,994	(4,284,635)

Төменде теориялық және нақты салық шығындары арасындағы салыстыру келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Салық салынғанға дейінгі залал	(70,252,025)	(67,096,822)
20 пайыз мөлшерлемесі бойынша табыс салығы	14,050,405	13,419,364
- алдыңғы кезеңдерге табыс салығы	(186,645)	(1,139,364)
- танылмаған кейінге қалдырылған салық активі	(134,475)	(2,908,683)
- үлестік құралдарға инвестициялардың әділ құнын қайта бағалаудан салық салынбайтын шығын	(195,627)	(4,460,738)
- басқа да шегерілмейтін шығындар *	(12,611,664)	(9,195,214)
Бір жылдағы табыс салығы бойынша үнемдеу/(шығыс) жиыны	921,994	(4,284,635)

* Басқа шегерілмейтін шығындардың құрамына 5,622,356 мың теңге сомасында қаржылық кепілдіктер бойынша шығындар (2023 жылы - 6,043,477 мың теңге) кіреді, кейінге қалдырылған салық мақсаттары үшін есептен шығарылған алдыңғы кезеңдердегі салық шығындары жоқ (2023 жылы - 1,825,362 мың теңге).

31 Шартты және келісімшарттық міндеттемелер

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнама. Қазақстандық салық заңнамасы мен практикасы үнемі өзгеріп отырады, сондықтан әртүрлі түсіндірулерге және ретроспективті ықпалы болуы мүмкін жиі өзгерістерге ұшырайды. Тиісінше, салық органдарының мәмілелер мен ұйымның қызметіне қатысты салық заңнамасын түсіндіруі оның басшылығының түсіндірмесімен сәйкес келмеуі мүмкін. Осыған байланысты, Топтың қандай да бір мәмілеге қатысты салық позициясына салық органдары дау айтуы мүмкін, соның салдарынан қосымша салықтар, өсімпұлдар мен айыппұлдар есептелуі мүмкін. Тексерілген салық кезеңдері қолданыстағы талап қою мерзімі өткенге дейін қазақстандық салық органдары тарапынан ретроспективті тексеру үшін ашық. Трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнамаға байланысты саясатты қоса алғанда, қазақстандық салық органдарының Компания қолданатын саясаттарға дау айту тәуекелінің болуына қарамастан, басшылық даулар туындаған жағдайда өз ұстанымын сәтті қорғай алады деп есептейді, сондай-ақ салық органдарының ықтимал талап қою сомасын негізді түрде бағалау мүмкін еместігін атап көрсетеді. Тиісінше, 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша арнайы мақсаттағы қаржылық ақпарат ықтимал салық міндеттемелері бойынша қорларды қамтымайды (2022 жыл: қорлар қалыптастырылмаған).

Күрделі сипаттағы шарттық міндеттемелер. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияда 19,239,057 мың теңге сомасында сатып алу бойынша шарттық міндеттемелер болған (2023 жылғы 31 желтоқсан: 2,857,003 мың теңге).

Сот талқылаулары. Компанияға ағымдағы қызмет барысында мезгіл-мезгіл талап-арыздар келіп түседі. Өзінің бағалауына, сондай-ақ ішкі және сыртқы кәсіби кеңесшілердің ұсыныстарына сүйене отырып, басшылық олар ешқандай елеулі залалға әкелмейді деп санайды.

Қоршаған ортаны қорғау бойынша міндеттемелер. 2021 жылы жаңа Экологиялық Кодекс күшіне енді. Кодекске сәйкес қоршаған ортаға теріс әсер ететін өндірістік нысандардың операторларында Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес нысандарды пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерден басқа, мемлекетке 2024 жылғы шілдеге дейін қаржылық қамтамасыз етуді беру жөніндегі міндеттеме де туындайды.

Қазіргі уақытта Компания Экологиялық кодекске ықтимал түзетулерді, соның ішінде міндеттемелерді қаржыландыру әдісі мен мерзімдерін талқылауда.

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару

Қаржылық тәуекел факторлары. Компанияның қызметі оны бірқатар қаржылық тәуекелдерге ұшыратады: нарықтық тәуекел, несиелік тәуекел және өтімділік тәуекелі. Компания деңгейіндегі тәуекелдерді басқару бағдарламасы қаржы нарықтарының болжамсыздығына бағытталған және Компания қызметінің қаржылық нәтижелеріне ықтимал теріс әсерді барынша азайтуға бағытталған. Компания белгілі бір тәуекелдерді хеджирлеу үшін туынды құралдарды пайдаланбайды.

а) Нарықтық тәуекел

Валюталық тәуекел. Компания өз қызметін халықаралық негізде жүзеге асырады және негізінен АҚШ доллары мен ресей рублі қатысты валюта бағамдарындағы өзгерістерге байланысты туындайтын валюталық тәуекелге ұшырайды. Компанияда ақша қаражаты мен ақша баламаларының едәуір сомасы, мерзімді депозиттер, дебиторлық берешек, алынған және берілген қарыздар, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген несиелік берешек бар, осылайша валюталық тәуекелге ұшырайды. ERG Тобының басшылығы валюталар бойынша және тұтастай алғанда ERG Тобының шоғырландырылған позициясы негізінде валюталық тәуекел мөлшерін бақылайды.

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Валюталық тәуекел болашақ валюталық түсімдер немесе танылған активтер мен міндеттемелер Компанияның функционалдық валютасы болып табылмайтын валютада көрсетілген кезде пайда болады. Төменде кестеде валюталық тәуекел туындайтын шетел валютасында көрсетілген активтер мен міндеттемелердің жалпы сомасы келтірілген:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	АҚШ доллары	Ресей рублі	Басқа	Жиыны
<i>2024 жылғы 31 желтоқсанға</i>				
Активтер	27,152,554	20,650,593	55	47,803,202
Міндеттемелер	(219,940,438)	(3,093,838)	(772,480)	(223,806,756)
Таза валюталық позиция	(192,787,884)	17,556,755	(772,425)	(176,003,554)
<i>2023 жылғы 31 желтоқсанға</i>				
Активтер	37,463,587	26,292,563	50	63,756,200
Міндеттемелер	(221,446,464)	(3,180,019)	(216,187)	(224,842,670)
Таза валюталық позиция	(183,982,877)	23,112,544	(216,137)	(161,086,470)

Төмендегі кестеде топ ұйымдарының функционалдық валютасы үшін есептік кезеңнің соңында пайдаланылатын айырбас бағамдарының ықтимал өзгерістері нәтижесінде қаржылық нәтиже мен меншікті капиталдың өзгеруі, барлық басқа айнымалы сипаттамалар өзгеріссіз қалады.

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	Пайдаға (залалға) және меншікті капиталға әсер ету	
	2024 жылғы	2023 жылғы
	31 желтоқсанға	31 желтоқсанға
АҚШ долларының 20% нығаюу/әлсіреуі	(30,846,062)/30,846,062	(29,437,259)/29,437,259
Ресей рублінің 20% нығаюу/әлсіреуі	2,809,081/(2,809,081)	3,698,007/(3,698,007)

Баға тәуекелі. Компания ұсталатын және шоғырландырылған бухгалтерлік баланста әділ құнды инвестициялар ретінде жіктелген инвестицияларға қатысты баға тәуекеліне ұшырайды (10-ескертпе). Алайда, Компания бұл тәуекел төмен деп санайды, өйткені бұл инвестициялар ашық нарықта айналымға түспейтін ERG тобының компанияларына инвестициялар болып табылады және ERG Тобы осы инвестициялармен байланысты күтілетін ақша ағындарын бақылайды.

а) Несие тәуекелі

Несие тәуекелі негізінен ақша қаражаттары мен ақшалай баламалар, банктердегі мерзімді депозиттер, байланысты тараптарға берілген несиелер, қаржылық кепілдіктер, сондай-ақ өтелмеген дебиторлық берешек пен расталған операцияларды қоса алғанда, клиенттерге қатысты туындайды. Қаржылық кепілдіктерге қатысты Компания байланысты тараптардың міндеттемелеріне кепілдік берді.

ERG Тобының саясаты жоғары рейтингі бар банктерге немесе өтімділік қорларына бос қаражатты инвестициялау болып табылады. Ақша қаражаттары мен депозиттерді орналастыру кезінде Компания жарияланған несиелік рейтингтер негізінде контрагенттерге жеке несиелік лимиттер белгілейді. Осы контрагенттердің мониторингі барлық кредиттік тәуекелдерді сандық бағалауды қамтамасыз ету және қажет болған жағдайда олардың алдын алу жөнінде тиісті шаралар қабылдау үшін тұрақты негізде жүзеге асырылады. Мұндай тәуекелдерді басқару ERG Тобының қаржыландыру және қазынашылық саясатына, соның ішінде жеке несиелік лимиттерді белгілеуге сәйкес жүзеге асырылады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, Компания жалпы сомасы 17,391,787 мың теңгеге (2023 жыл: BB+ төмен/рейтингсіз жалпы сомасы 32,164,740 мың теңгеге) Ba2 және төмен/рейтингі бар қаржы мекемелерінде ақшалай қаражат пен депозиттерді орналастырды.

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Компания тауарлар мен қызметтерді тұрақты қаржылық жағдайы және тиісті несиелік тарихы бар сатып алушыларға ғана сататынына сенімділікті қамтамасыз ететін рәсімдер әзірледі. Темір кені өнімдерін сатудың көп бөлігі байланысатын тараптарға жүзеге асырылады. Өтеу мерзімі 3 айдан асатын ақша қаражаты мен ақша баламаларының, қысқа мерзімді банк депозиттерінің, залалға берілген бағалау резервтерін шегергендегі берілген қарыздар мен дебиторлық берешектің (байланысты тараптардың дебиторлық берешегін қоса алғанда) баланстық құны, қаржылық кепілдіктер бойынша кепілдік міндеттемелер, капиталды инвестициялау және қарыздарды беру жөніндегі міндеттемелер несиелік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары сомасын білдіреді.

Дебиторлық берешекті өтеуге экономикалық факторлар әсер етуі мүмкін, алайда басшылық Компанияның көрсетілген қорлардан жоғары құнсызданудан болатын шығындардың елеулі тәуекелі жоқ деп санайды.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 41% мөлшеріндегі сауда және өзге де дебиторлық берешек өтелмеу ықтималдығы төмен байланысты тараптардың берешегімен ұсынылған (2023 жыл: 51%). Басқа баланстар бойынша контрагенттердің елеулі дефолтының тарихы жоқ.

б) Өтемділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі - бұл өтеу мерзімі басталған кезде олардың қаржылық міндеттемелерін орындамау тәуекелі. Өтімділік тәуекелін сақтықпен басқару ақша қаражатының және өтімді бағалы қағаздардың жеткілікті көлемін ұстап тұруды, ашық несиелік желілердің жеткілікті көлемі есебінен қаржыландыру көздерінің болуын және нарықтық позицияларды жабу мүмкіндігін көздейді. Компания қызметінің үздіксіздігі қағидатын одан әрі талқылау 2-ескертпеде келтірілген.

Төмендегі кестеде есепті күнге келісімшарттық өтеу күніне дейінгі қалған кезеңге сүйене отырып, тиісті өтеу топтары бойынша Компанияның қаржылық міндеттемелеріне талдау берілген. Кестеде ұсынылған сомалар келісімшарттық дисконтталмаған ақша қаражатының ағындары болып табылады (олар бойынша өтеу мерзімі келтірілген құн негізінде берілген артықшылықты акцияларды қоспағанда). 12 ай ішінде өтеуге қалған қалдықтар баланстық құнға теңестіріледі, өйткені дисконтаудың әсері шамалы болып табылады.

Мың қазақстандық теңгемен	Еск.	Баланстық құны	Шарт бойынша ақша ағыны	1 жылдан кем	1 жылдан 2 жылға дейін	2 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан жоғары
2024 жылғы 31 желтоқсанға							
Сауда және басқа да несиелік берешек	18	101,679,917	101,669,663	101,669,663	-	-	-
Алынған қарыздар	16	301,561,069	393,477,968	20,445,751	137,980,437	196,390,371	38,661,409
Жалдау бойынша міндеттемелер	16	2,578,099	3,029,609	1,627,673	376,126	572,495	453,315
Қаржылық міндеттемелер жиыны		405,819,085	498,177,240	123,743,087	138,356,563	196,962,866	39,114,724
2023 жылғы 31 желтоқсанға							
Сауда және басқа да несиелік берешек	18	88,695,622	88,723,533	88,705,338	18,195	-	-
Алынған қарыздар	16	268,255,115	381,913,851	18,183,640	17,748,265	285,190,236	60,791,710
Жалдау бойынша міндеттемелер	16	1,605,767	1,964,513	520,515	478,735	469,276	495,987
Қаржылық міндеттемелер жиыны		358,556,504	472,601,897	107,409,493	18,245,195	285,659,512	61,287,697

Қаржылық кепілдіктер бойынша кепілдік берілген міндеттемелердің мөлшері 17-ескертпеде көрсетілген.

Капитал тәуекелін басқару. Қаржыландыру бойынша Компанияның қызметіне қатысты шешімдер (меншікті немесе қарыз қаражаты арқылы) ERG Тобы басшылығы деңгейінде қабылданады. ERG Тобы капиталды басқару жөніндегі мақсаты ERG Тобы компанияларының акционерлерге пайда мен басқа да мүдделі тараптарға пайда ұсыну үшін үздіксіздік қағидатына сәйкес өз қызметін жалғастыру және капитал құнын төмендету үшін оңтайлы капитал құрылымын қолдау қабілетін қамтамасыз ету болып табылады.

Капитал құрылымын қолдау немесе түзету мақсатында Компания акционерлерге төленетін дивидендтер сомасын, акционерлердің капиталындағы пайданы түзете алады және қарыз капиталын төмендету үшін активтерді сата алады.

32 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Компания капиталды басқару аясында келесі сомаларды ескереді:

<i>Мың қазақстандық теңгемен</i>	2024 ж.	2023 ж.
Алынған қарыздар және жалдау бойынша міндеттемелер	304,139,168	269,860,882
Компания акционерлеріне тиесілі капитал	127,459,985	146,363,243
Капитал жиыны	431,599,153	416,224,125

33 Қаржы құралдарының әділ құны

Амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы құралдарының әділ құны несиелік тәуекелі мен өтеу мерзімі ұқсас жаңа құралдар үшін ағымдағы пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған күтілетін болашақ ақша ағындарына негізделеді.

Алынған қарыздар мен берілген қарыздардың әділ құны 2-сатылық деңгейін білдіреді және 16 және 6-ескертпелерде ашылған. Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін өзге қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны шамамен олардың баланстық құнына тең.

Әділ құн бойынша ескерілетін Eurasian Digital Ventures 1 Limited Partnership инвестициясының әділ құны иерархия 3-сатылық деңгейіне жатады және Eurasian Digital Ventures 1 Limited Partnership қаржылық есептілігінен алынған ақпаратты ескере отырып есептелген таза активтер негізінде айқындалады. Қайта бағалау нәтижесінде инвестицияның әділ құны 0 теңгені құрады (2023 жылғы 31 желтоқсан: 4,771,565 мың теңге).

Әділ құны бойынша ескерілетін өзге инвестициялардың әділ құны 3-сатылық деңгейіне жатады және дисконтталған ақша ағындарының модельдері негізінде айқындалады. Кірістер мен олардың жыл сайынғы күтілетін өсу деңгейі айтарлықтай болжанбайтын болжамдар болып табылады. Болжам субъективті пайымдау болғанына қарамастан, басшылық осы болжам бойынша мүмкін болатын баламаларды қолдану инвестициялардың жалпы бағасына айтарлықтай әсер етпейді деп санайды.

34 Есептік күннен кейінгі оқиғалар

2025 жылғы ақпанда Компания жалпы бақылаудағы компаниялармен 300,000 мың АҚШ долларына (200,988,000 мың теңге) дейінгі сомаға жаңа синдикатталған кредиттік желіні ашу туралы шартқа қол қойды. Шарттың қолданылу мерзімі - міндеттемелер орындалғанға дейін. Келісімшарт бойынша сыйақы мөлшерлемесі АҚШ долларында және еуро нарығында белгіленген. Жоғарыда аталған шарт шеңберінде Компания 2025 жылғы маусымда компанияның атына жалпы бақылауымен 6,000 мың АҚШ доллары (3,129,420 мың теңге) мөлшерінде қарыз берді.